

Överenskommelse om försvaret

Världen befinner sig i en brytningstid. Krig förs i vårt närområde samtidigt som allvarliga konflikter med betydande spridningsrisker råder i andra delar av världen. Den regelbaserade världsordningen utmanas från flera håll. Det säkerhetspolitiska läget är exceptionellt och präglas av svårförutsägbarhet.

Sverige, EU och Nato befinner sig i en långvarig, långtgående konfrontation med Ryssland. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har i grunden förändrat och försämrat säkerhetsläget i Europa. Krigets utgång kommer att påverka säkerhetsläget i Sveriges närområde och globalt under överskådlig tid. Sverige kommer att stötta Ukraina så länge som det krävs. Det är helt centralt för Sverige att upprätthålla en stark försvarsförmåga som en del av både det nationella och det kollektiva försvaret. Europeiska Natoländer behöver ta ett större ansvar för Europas försvar och säkerhet.

Mot denna bakgrund pågår inom Nato en aktiv debatt om behovet av utökade försvarsinvesteringar, som förväntas leda till ett förnyat åtagande, det s.k. *Defence Spending Plan*. Det är viktigt att Sverige kan vara en engagerad allierad i denna process och kunna möta ett utökat åtagande på ett trovärdigt sätt.

Efter överläggningar mellan företrädare för regeringen och oppositionen är partierna Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Moderaterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Miljöpartiet, och Liberalerna överens om nedan.

Sverige ska nå NATO:s utgiftsmål

Militärt försvar

Regeringen kommer att i budgetpropositionen för 2026 föreslå att anslagen för det militära försvaret ökas successivt för att nå Natos nya mål för försvarsutgifter, som bedöms bli 3,5 procent av BNP senast 2032. Som försvarsutgifter ska räknas det som Natoregelverket tillåter. Hur andra länder redovisar sina försvarsutgifter har därvid betydelse.

Vidare avser regeringen att i budgetpropositionen för 2026 föreslå att under mellan 2026 och 2035 lånefinansiera maximalt 300 miljarder kronor för försvarsuppbyggnaden. Detta beskrivs mer i detalj i bilaga 1.

Försvarsrelaterade investeringar

Skulle Nato enas om ett ytterligare mål om 1,5 procent av BNP för bredare försvarsrelaterade investeringar bör Sverige också uppnå detta. Den exakta definitionen av detta mål är ännu inte klar vilket innebär att det inte är tydligt om några ytterligare åtgärder krävs för att nå målet. I så stor utsträckning som möjligt bör befintliga utgifter räknas in i måluppfyllelsen.

Åtgärder för att påskynda och utöka den inledda uppbyggnaden av försvaret

Krigsdugligheten behöver öka

De ekonomiska tillskott som behövs för att nå målen kommer i huvudsak att, med utgångspunkt i 2024 års försvarsbeslut, påskynda och utöka den inledda uppbyggnaden av försvaret. Försvarsmaktens förutsättningar att lösa uppgifter nationellt och inom ramen för det kollektiva försvaret behöver förstärkas med utgångspunkt i gällande och kommande operationsplanering samt de förmågemål som tilldelas Sverige som allierad. Krigsdugligheten i den organisation som beslutades i försvarsbeslutet 2024 måste öka.

Omfattande investeringsbehov

Mot ovanstående bakgrund föreligger ett omfattande behov av investeringar i personal, materiel, förnödenheter och infrastruktur, såväl i existerande, planerade och nyttillkommande delar av krigsorganisationen. För att möjliggöra detta behöver även den försvarsindustriella produktionskapaciteteten öka. I detta arbete måste erfarenheterna från krigföringen i Ukraina, den sammanhängande taktik- och teknikutvecklingen samt innovativa förhållningsätt för att uppnå militär förmåga beaktas.

Krigsförbanden i centrum

En starkare personalförsörjning är avgörande för försvarets tillväxt. Utbildning och övning av värnpliktig och anställd personal behöver öka. Materiel för förmåga som i dag saknas eller är underdimensionerad behöver anskaffas och organiseras i krigsförband. Krigsförbandens närmare organisering och utformning måste fastställas utifrån de krav som nationell operationsplanering och delaktighet i det kollektiva försvaret ställer. Att öka krigsdugligheten och uthålligheten i krigsförbanden genom att göra dessa personellt och materiellt uppfyllda inklusive reserver, ska under de närmast kommande åren ha mycket hög prioritet.

Särskilda prioriteringar på kort och medellång sikt

För områden som är särskilt prioriterade i försvarsbeslutet 2024 och som även bidrar till uppfyllandet av Natos förmågemål ska åtgärder tidigareläggas och kompletteras, däribland förstärkning av olika slags luftvärn, ökad operativ tillgänglighet i stridsflygssystemet, stärkt markstridsförmåga samt förmåga till långsträckt bekämpning. För alla försvarsgrenar och funktioner måste anskaffning av reservdelar och ammunition öka kraftigt, likaså verkstadskapacitet, lagerhållning och tillgång till krigsnödvändiga logistiktjänster.

Andra viktiga områden omfattar uppbyggnad av mobiliseringsförmåga, investeringar i anläggningar och annan infrastruktur, förbättrad tillgång till säkert samband på olika nivåer, samt investeringar i sensorer, ledningsfunktioner, försvarsunderrättelseverksamhet och säkerhetstjänst. Kombinationen av utökad digitalisering, molntjänster och kvalificerade verkanssystem ska ge förbättrade förutsättningar för interoperabilitet och genomförande av multidomänoperationer.

Ökad takt i upprustningen av det civila försvaret

Det civila försvaret ska säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna, bidra till det militära försvarets förmåga, skydda civilbefolkningen samt upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Civilt försvar är åtgärder vars syfte är att möta de påfrestningar och krav som höjd beredskap och ytterst krig ställer. Det vill säga områden där det vore orimligt att vidta motsvarande åtgärd eller investering utifrån en verksamhets ordinarie ansvar inklusive ansvaret för framtida kriser.

Forskning och utveckling

Forskning och utveckling (FoU) är avgörande för att på både kort och lång sikt systematiskt höja nivån på och förbättra vår totalförsvarsförmåga. Att snabbt kunna omvandla resultat från forskning och utveckling till försvarsinnovationer är därutöver av avgörande betydelse för försvarsförmågan. Satsningar på detta område bör framför allt stärka forskningen och forskningsmiljöer till gagn för det militära försvaret, men även forskning som bidrar till det civila försvarets uppbyggnad såväl som annan relevant avancerad teknik med dubbla användningsområden bör premieras. Inom vissa strategiskt viktiga rymdförmågeområden har Sverige ett nationellt intresse av egen rådighet över resurserna.

Fortsatt arbete

Regeringen avser i juni 2025 att besluta om omedelbara åtgärder med anledning av den ovan beskrivna förstärkningen av försvaret samt uppdra till Försvarsmakten och andra berörda myndigheter att i november 2025 redovisa närmare överväganden och förslag om det militära försvarets utformning utifrån de ekonomiska förutsättningar som anges i denna överenskommelse.

Regeringen avser att under hösten 2025 återuppta överläggningarna om försvarspolitiken med företrädare från riksdagens partier i syfte att möjliggöra en bred parlamentarisk förankring och underlätta kommande riksdagsbehandling.